

SOLEMNITAT DEL CORPUS CHRISTI, DIA DE CARITAT
MISSATGE DE LA COMISSIÓ EPISCOPAL DE PASTORAL SOCIAL

(2 de Juny de 2013)

1.- DÉU ÉS AMOR

“Déu és amor” ens diu S. Juan (1 Jn 4, 8). Com l'ésser i l'obrar són inseparables en Déu, totes les seves obres són fruit del seu amor infinit. Entre totes les criatures, l'home, creat a imatge i semblança seva, és l'objecte principal del seu amor: “Les meves delícies estan amb els fills dels homes” (Prov 8, 31). Per això, havent perdut l'home la relació amb Déu a causa del pecat original, i sofrint per això, com a conseqüència, la mort de l'ànima, Déu, per amor, es va comprometre a salvar-lo costi el que costi. S. Juan ens ho diu així: “Perquè tant va estimar Déu al món, que va lliurar al seu Unigènit, perquè tots els qui creuen en ell no pereixin, sinó que tinguin vida eterna” (Jn 3, 16). Aquest amor incondicional i generós ha de ser, doncs, la norma de comportament per a tot cristià.

2.- LA PERFECCIÓ DEL CRISTIÀ ESTÀ EN ESTIMAR

Als que hem estat batejats en el nom del Pare i del Fill i de l'Esperit Sant, i manifestem la voluntat de seguir a Jesucrist, ens ha dit el Senyor: “Sigueu perfectes, com el vostre Pare celestial és perfecte” (Mt 5, 48). La perfecció de Déu es manifesta en el seu amor: per això, després de rentar els peus als seus deixebles, diu: “us he donat exemple perquè el que jo he fet amb vosaltres, vosaltres també ho feu” (Jn 13, 15). I en la reflexió que els ofereix després que Judes havia sortit per lliurar-lo, afegeix: “Us dono un manament nou: que us estimeu els uns als altres” (Jn 13, 34). Ensenyant-los com havia de ser aquest amor, afegeix: “com jo us he estimat, estimeu-vos també els uns als altres. En això coneixeran que sou deixebles meus” (Jn 13, 34-35).

3.- LA LLEI DE L'AMOR ÉS LA LLEI DE L'ESGLÉSIA

La llei de l'amor és la llei de l'Església fundada per Jesucrist. Quan el Senyor envia als seus Apòstols, fonament de la seva Església, perquè anunciessin el Regne de Déu, els diu: "Qui us acull a vosaltres, m'acull a mi, i qui m'acull, acull el qui m'ha enviat" (Mt 10, 40). L'Església ha de predicar sempre a Jesucrist en qui i per qui es fa present el Regne de Déu. I Jesucrist és l'expressió plena de l'amor de Déu. Per tant, l'Església, que és el Cos de Jesucrist i el té com a Cap, no pot realitzar-se com a tal si no viu i predica l'amor a Déu i l'amor de Déu que no fa distinció de persones.

Per això "tota l'activitat de l'Església és una expressió d'un amor que busca el bé integral de l'ésser humà: busca la seva evangelització mitjançant la paraula i els sagraments ... i busca la seva promoció en els diversos àmbits de l'activitat humana. Per tant, l'amor és el servei que presta l'Església per atendre constantment els sofriments i les necessitats, fins i tot materials, dels homes "[1]. En conseqüència, l'Església no pot descuidar el servei de la caritat, com no pot ometre els Sagraments i la Paraula "[2]. "Per a l'Església, la caritat no és una espècie d'activitat

d'assistència social que també es podria deixar a uns altres, sinó que pertany a la seva naturalesa i és manifestació irrenunciable de la seva pròpia essència" [3].

4.- L'ESGLÉSIA ÉS EL SUBJECTE DE LA CARITAT

La caritat no és un exercici de l'Església reservat a alguns especialment capacitats i dedicats a aquest servei. És un deure de tots i cadascun dels batejats. L'amor a Déu i al proïsme són inseparables. Qui estima a Déu no pot oblidar l'amor al proïsme; tots dos tenen el seu origen en Déu que ens ha estimat primer i que ens estima sempre. Per tant, el nostre amor no és una imposició de Déu o un precepte per a major perfecció. És, senzillament, una resposta o una correspondència lògica i necessària a Déu que ens ha estimat primer[4].

En raó d'això, podem entendre que en el recent "Motu proprio" sobre el servei de la caritat[5], insisteixi sobre el que ja va dir Benedicto XVI en la Encíclica "Deus Caritas est": "tots els fidels tenen el dret i el deure d'implicar-se personalment per viure el manament nou que Crist ens va deixar, brindant a l'home contemporani no només sustent material, sinó també assossec i cura de l'ànima"[6].

5.- LA DIMENSIÓ CARITATIVA EN LA RESPONSABILITAT DELS PASTORS

Per tot això, la promoció i orientació de l'exercici de la caritat és responsabilitat del Bisbe com a Pastor de l'Església particular. I, "en la mesura en què aquestes activitats les promogui la pròpia Jerarquia, o comtin explícitament amb el suport de l'autoritat dels Pastors, cal garantir que la seva gestió es dugui a terme d'acord amb les exigències dels ensenyaments de l'Església i amb les intencions dels fidels"[7].

6.- EUCARISTIA I CARITAT

L'Eucaristia, "sagrament de pietat, signe d'unitat, vincle de caritat"[8], "ens endinsa en l'acte oblatiu de Jesús. No rebem solament de manera passiva el Logos, sinó que ens impliquem en la dinàmica del seu lliurament. Ell ens atreu cap a si"[9]. Per això, l'Eucaristia és la font de la veritable caritat. "En l'Eucaristia Jesús ens fa testimonis de la compassió de Déu per cada germà i germana. Neix així, entorn del Misteri eucarístic, el servei de la caritat envers el proïsme, que consisteix justament en què, en Déu i amb Déu, estimo també a la persona que no m'agrada i ni tan sols conec"[10].

Així com l'amor a Déu, especialment conreat en l'Eucaristia, és el motor de l'amor al proïsme, també és cert que "l'amor al proïsme és un camí per trobar a Déu. Tancar els ulls davant el proïsme ens converteix també en cecs davant Déu"[11].

L'Eucaristia, signe d'unitat, és el fonament i l'aliment de la comunitat eclesial. Per tant, la caritat, que brolla de l'Eucaristia, ha de tenir una dimensió eclesial, comunitària; de tal manera que no quedi com un exercici particular sinó com la col·laboració de cadascun en l'obra de l'Església, sigui a través de la parròquia, o d'una altra comunitat cristiana. L'esperit de caritat alimentat en l'Eucaristia ens capacita per atendre al proïsme ("qualsevol que tingui necessitat de mi i que jo pugui ajudar")[12], mirant-li amb els ulls de Crist. Llavors podem descobrir les seves necessitats reals i oferir-li molt més que coses externes necessàries. Podrem oferir-li la mirada d'amor que ell necessita[13]; la mirada d'amor que mereix

Jesucrist. “En veritat us dic que cada vegada que ho vau fer amb un d'aquests, els meus germans més petits, amb mi ho vau fer”[14].

7.- L'ÍNTIMA RELACIÓ ENTRE LA FE I LA CARITAT

L'any de la Fe, és molt oportuna la reflexió sobre el manat de l'amor fratern, perquè aquest no resulta plenament lògic des de perspectives simplement humanes. Sense fe no és possible descobrir en el germà malalt i necessitat, sigui conegut o desconegut, amic o enemic, agradable o desagradable, la seva essencial condició d'imatge i semblança de Déu i, per tant, el rostre de Jesucrist, home de dolors que es reflecteix en ell i que mereix tota la nostra atenció.

La caritat exigeix de nosaltres una constant conversió que ens permeti vèncer tot egoisme i oblit dels altres, i assumir el lliurament generós del que som i tenim. Però aquest canvi sincer i profund no és possible si no és mogut per la fe. Així ens ho ensenya Benet XVI: “La fe que actua per l'amor es converteix en un nou criteri de pensament i d'acció que canvia tota la vida de l'home”[15]. I, al mateix temps, “la fe creix quan es viu com a experiència d'un amor que es rep i es comunica com a experiència de gràcia i goig”[16]. La fe està en l'origen de la vida eclesial; els fidels cristians moguts per l'ensenyament dels Apòstols, l'oració i la celebració de l'Eucaristia posaven en comú tots els béns per atendre les necessitats dels germans[17]. Tot això ens porta a concloure que “la fe sense la caritat no dóna fruit, i la caritat sense fe seria un sentiment constantment a la mercè del dubte. La fe i l'amor es necessiten mútuament. De manera que una permet a l'altra seguir el seu camí”[18].

Hem d'aprofitar, doncs, l'Any de la Fe com una oportunitat providencial per intensificar el testimoni de la caritat.

8.- TRES INCENTIUS PER A L'EXERCICI DE LA CARITAT

L'Any de la Fe, la celebració de l'Eucaristia a la festa del Corpus Christi, i l'aniversari del Concili Vaticà II, especialment explícit en la Constitució Pastoral sobre l'Església al món, han de constituir un motiu especial de reflexió, de conversió i de projectes personals i comunitaris ordenats al millor exercici de la caritat amb els necessitats.

9.- UNA CRIDA A SERVIR ALS POBRES

Jesús es va cenyir la tovallola, amb humilitat va assumir l'ofici dels esclaus i va rentar els peus dels apòstols. Preciosa icona que ens convida a apropar-nos als germans més pobres, als que sofreixen, als més necessitats despullant-nos de tota riquesa, de tota actitud de suficiència, compartint amb ells el que som i tenim. Només la solidaritat ens ajudarà a avançar per camins que donin vida i esperança als germans més pobres. Viure senzillament ajudarà al fet que uns altres, senzillament, puguin viure, ens diu la campanya institucional de Càritas per aquest Any de la Fe.

Aprofitem la trucada de Déu a través de l'Església i la gràcia que el Senyor ens ofereix constantment perquè avancem en la nostra conversió trencant amb individualismes egoistes i obrint l'ànima a la generositat de l'amor segons l'exemple de Jesucrist.

Escoltem el clam dels que moren de gana al Tercer Món, dels que estan en atur, dels majors sols i dels malalts, dels desnonats i víctimes de violència, que sentin l'amor i la proximitat de tots nosaltres a través del nostre compromís solidari.

5 de maig de 2013

-
- [1] BENEDICTO XVI, Deus caritas est, n. 19.
- [2] BENEDICTO XVI, Deus caritas est, n. 22.
- [3] BENEDICTO XVI, Deus caritas est, n. 25.
- [4] Cf. BENEDICTO XVI, Deus caritas est, n. 1 i 17.
- [5] BENEDICTO XVI, Motu proprio “Intima ecclesiae natura”, 11 de novembre de 2012.
- [6] Cf. BENEDICTO XVI, Deus caritas est, n.28.
- [7] BENEDICTO XVI, Motu proprio “Intima ecclesiae natura”. Proemi.
- [8] BENEDICTO XVI, Sacramentum caritatis, 47.
- [9] BENEDICTO XVI, Sacramentum caritatis, 11.
- [10] BENEDICTO XVI, Sacramentum caritatis, 88.
- [11] BENEDICTO XVI, Deus caritas est, n. 16.
- [12] BENEDICTO XVI, Deus caritas est, n. 15.
- [13] Cf. BENEDICTO XVI, Deus caritas est, n. 18.
- [14] Mt 25, 40.
- [15] BENEDICTO XVI, Porta fidei, n.6.
- [16] BENEDICTO XVI, Porta fidei, n.7.
- [17] Cf. Hch 4, 18-19.
- [18] BENEDICTO XVI, Deus caritas est, n. 14.